

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія і методика командних видів спорту

Освітня програма «Фізична культура і спорт»
Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол No 1 від “31” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання (компетентності)
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і методика командних видів спорту
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	Маланюк Л.Б.
Контактний телефон викладача	0501399419
Е-mail викладача	lubomyr_m@ukr.net
Формат дисципліни	Лекційні, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
Дисципліна призначена для студентів другого курсу(магістри) спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура).. Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних знань, практичних умінь та навичок з основ техніки і тактики командних видів спорту, методики навчання основних технічних елементів та тактичних дій.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Теорія і методика командних видів спорту” є отримання студентом необхідних знань і умінь з основ теорії і методики навчально-тренувальних занять (уроку) зі спортивних ігор; формування розуміння завдань зі спортивних ігор при роботі з різними контингентами населення; вміти підбирати цікаві засоби і методи для їх вирішення.</p> <p>Користуючись класифікацією техніки і тактики гри , правильно побудувати навчально-тренувальний процес, скласти річний план роботи, згідно до календаря змагань, план-конспект заняття (уроку) зі спортивних ігор в колективах фізкультури та школі, добирати відповідні завдання навчально-тренувального процесу, засоби і методи зі спорт.ігор.</p>	
4. Компетентності	
<p>ЗК</p> <ol style="list-style-type: none"> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність планувати та управляти часом. Здатність самостійно набувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Навички міжособистісної взаємодії Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети Здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність. <p>СК</p> <p>(С-2)Здатність аргументувати вибір методу розв’язування спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;</p>	

- (С-3)Здатність керувати колективом в сфері своєї професійної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності;
- (С-5)Здатність характеризувати процеси спортивного тренування на різних етапах багаторічної підготовки;
- С-8)Здатність розробляти перспективні, оперативні плани і програми конкретних занять у сфері спорту вищих досягнень;
- (С-9)Здатність використовувати методи і засоби фізичної культури для забезпечення повноцінної соціальної та професійної діяльності;
- (С-10)Готовність до викладацької діяльності за основними освітніми програмами вищої освіти;
- (С-11)Володіти високим рівнем знань в області організаційно управлінської діяльності знайомство з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями;
- (С-12)Працювати як з окремими методиками, так і з комплексом методів, забезпечення спортивної діяльності і фізичні культури і спорту;
- (С-13)Використовувати ефективні засоби відновлення і підвищення спортивної працездатності.
- (С-16) Здатність виконувати наукові дослідження, з використанням сучасних інформаційних технологій і застосовувати їх результати для підвищення ефективності педагогічної, рекреаційно-оздоровчої, культурно-просвітницької та організаційно-управлінської діяльності в сфері фізичної культури.

5. Результати навчання

- 1.Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі фізичної культури і спорту та бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності на межі предметних галузей
- 2.Розробляти оригінальний практичний курс для студентів з фахової дисципліни, враховуючи сучасний стан наукових знань та особисті дослідницькі навички.
- 3.Знати засоби, методи і організаційні форми ведення педагогічної діяльності в процесі фізичного виховання; прийоми виховання і навчання зі студентами.
- 4.Розробляти програми спортивної підготовки на різних етапах.
- 5.Використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять.
- 6.Використовувати у своїй роботі сучасні технології підготовки спортсменів.
- 8.Застосовувати сучасні методики і технології наукового дослідження, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу.
9. Проводити науково-дослідну роботу з проблем фізичного виховання і спорту.
- 10.Контролювати тренувальні і змагальні навантаження в обраному виді спорту.
- 11.Керувати тренувальним процесом на науковій основі, оптимізуючи тренувальний процес.
- 12.Уміння здійснювати відбір, орієнтацію і професіоналізацію в процесі спортивної підготовки.
- 13.Уміння проводити лекційні та практичні заняття з видів спорту.
- 14.Уміння вирішувати нестандартні проблеми в різних видах професійної діяльності.
- 15.Уміння застосовувати знання щодо вікової періодизації тренувальних навантажень.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18

самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
3	014 Середня освіта (фізична культура)	2		В	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		12 24		
Змістовний модуль 1 Основні поняття методики викладання командних видів спорту			7		
<i>Лекція №1-2</i> Навантаження в спорті та їх вплив на організм спортсменів		1,2,8,1 2,26.	.Характеристика навантажень, що застосовуються у спорті. Компоненти навантаження та їх вплив на формування реакцій адаптації. Специфічність реакцій адаптації організму спортсмена на навантаження. Реакції адаптації спортсменів різного віку та підготовленості. Реакція організму спортсмена на змагальні навантаження.		Вересень- жовтень
<i>Лекція №3</i> Організація та проведення змагань		8,15,24 ,32	Види змагань. Організація змагань. Системи розігрування. .Положення та кошторис витрат. Проведення Чемпіонату та Кубка України.		
<i>Лекція №4-5</i> Принципи та їхнє використання у спортивному тренуванні		6,8,15, 25,43,4 7	Принцип спрямованості на досягнення вищих результатів й поглиблена спеціалізація. Принцип єдності загальної та спеціальної підготовки. Принцип безперервності тренувального процесу. Принцип єдності поступовості збільшення навантаження і тенденції до максимальних навантажень. Принцип хвилеподібності динаміки навантажень. Принцип циклічності		

<p>Лекція №6 Гігієнічні вимоги до планування тренувань і змагань.</p>	<p>Лекції Самостійна робота</p>	<p>12,19,20, 37</p>	<p>тренувального процесу. Принцип оптимізації. Принцип індивідуалізації. Принцип мотивації.</p> <p>Основні гігієнічні принципи побудови навчально-тренувального. Гігієнічні вимоги до структури, змісту і нормування тренувальних навантажень. Гігієнічні вимоги до структури, змісту і нормування навантажень у тренувальному циклі. Гігієнічне забезпечення навчально-тренувальних зборів Гігієнічне забезпечення під час підготовки спортсмена до умов високих температури і вологості повітря Гігієнічне забезпечення під час підготовки спортсмена до умов низьких температур Гігієнічне забезпечення підготовки спортсмена в адаптації до різких змін часових поясів</p> <p>12 24</p>		
<p>Контрольна робота</p>			<p>Завдання по темам 1-4 Термінлогічний словник</p>	<p>5 балів 5</p>	<p>жовтень</p>
<p>Змістовий модуль 2. <i>Методака навчання командних видів спорту</i></p>					
<p>Тема заняття 1: Теорія і методика спортивної підготовки як наукова та навчальна дисципліна</p>		<p>6,8,15, 24,26</p>	<p>Як ви розумієте об'єкт і предмет вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика спортивної підготовки»? Якими вихідними поняттями характеризується теорія і методика спортивної підготовки? Охарактеризуйте структуру і зміст спортивної підготовки. Дайте характеристику декільком класифікаціям фізичних вправ. Зробіть короткий аналіз формування теорії і методики спортивної підготовки на кожному із шести етапів. Назвіть фундаментальні</p>	<p>5 балів</p>	<p>Жовтень-грудень</p>

<p>Тема заняття 2.: Змагальна діяльність у системі спортивної підготовки</p>		<p>11, 15,24,3 1,43</p>	<p>праці:із загальних основ і методик спортивної підготовки;із медико-біологічних основ теорії і методики спортивної підготовки;із психології спорту.</p> <p>Яке значення мають змагання у загальній системі спортивної підготовки? Які методичні підходи характерні для використання змагань у спортивній підготовці? Які змагання використовуються у системі спортивної підготовки? Назвіть системно взаємопов'язані компоненти змагального протиборства спортсменів-суперників. Які основні фактори визначають результат змагальної діяльності? З яких етапів складається організація і проведення змагань? Назвіть основні документи, що необхідні для проведення змагань. З яких пунктів складається Положення про змагання? Назвіть склад суддівської колегії в командних ігрових видах спорту. Охарактеризуйте основні способи (системи) проведення змагань.</p>	<p>5 балів</p>	
<p>Тема заняття 3: Основні положення сучасної системи спортивного тренування</p>		<p>17,22,3 6,44,5 2.</p>	<p>Охарактеризуйте загальну схему сучасної підготовки спортсменів. Які мета і завдання спортивної підготовки? Дайте характеристику сторонам підготовки спортсмена. Охарактеризуйте закономірності та принципи спортивного тренування.</p>	<p>5 балів</p>	

<p>Тема заняття 4: Загальні основи управління підготовкою спортсменів</p>		31,25,27,33,48	<p>Розкрийте класифікацію засобів та методів спортивного тренування.</p> <p>У чому заключається сутність рухів спортсмена? Дайте визначення психомоторики. Які ви знаєте сенсомоторні реакції? Яка різниця між руховим умінням і руховою навичкою? Назвіть закони, за якими формується рухова навичка. Що ви розумієте під кінематичними і динамічними характеристиками рухів? Охарактеризуйте біомеханічні аспекти техніки рухів у обраному виді спорту. Як здійснюється енергозабезпечення м'язової діяльності спортсменів?</p>		
<p>Тема заняття 5: Управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів</p>		17,19,22,25,35,44	<p>Дайте визначення основним поняттям управління тренувальною і змагальною діяльністю спортсменів. Яка сутність тренувальних ефектів: термінового, відставленого, кумулятивного? Охарактеризуйте схему системи управління: тренер-спортсмен. Дайте визначення педагогічному контролю в спортивному тренуванні. Охарактеризуйте цикл етапного управління процесом підготовки спортсменів. Які основні завдання поточного управління? В чому полягає мета і сутність оперативного управління? Яка мета і спрямованість комплексного контролю? Які функції покладаються на тренера поза межами тренувального процесу? Назвіть основні здібності тренера спортивної команди. Охарактеризуйте стилі керівництва спортивною командою.</p>	5 балів	
<p>Тема заняття 6:</p>		22,47,4	<p>Дайте визначення загальним</p>		

<p>Тренувальні та змагальні навантаження спортсменів</p>		6,50,52	<p>поняттям про навантаження. Як розподіляються навантаження за характером? Що ви розумієте під «зовнішнім» і «внутрішнім» навантаженням? Дайте характеристику «внутрішнього» (фізіологічного) навантаження за зонами відносної потужності: максимальної, субмаксимальної, великої, помірної. Як класифікується навантаження за величиною? За якими компонентами визначається спрямованість навантаження? В якому випадку відбувається позитивна взаємодія під час використання вправ різної спрямованості? Охарактеризуйте п'ять зон спрямованості тренувальних навантажень. Охарактеризуйте координаційну складність вправ. Охарактеризуйте загальну класифікацію навантажень.</p>	5 балів	
<p>Тема заняття 7: Адаптація до тренувальних навантажень</p>		1,4,111 4,21,32 ,44	<p>Що ви розумієте під адаптацією? Дайте визначення термінової та довготривалої адаптації. В чому проявляються фізіологічні механізми адаптації до навантажень? Охарактеризуйте серцево-судинну систему адаптації до фізичних навантажень через основні показники гемодинаміки: ЧСС, ударний об'єм серця, артеріальний тиск, хвилинний об'єм серця, судинний опір, регіональний кровоток. Дайте характеристику адаптації дихальної системи до фізичних навантажень. У чому заключаються механізми прояву таких показників як: споживання кисню, МСК, кисневий борг, кисневий запит, ПАНО. Охарактеризуйте енергетичні витрати організму спортсмена. Які основні особливості</p>	5 балів	

<p>Тема заняття 8: Структура і зміст багаторічної підготовки спортсменів</p>		<p>4,7,23, 27,14,3 7</p>	<p>адаптації нервово-м'язової системи до фізичних навантажень? Як класифікуються м'язові волокна і в чому проявляється функція волокон різних типів? Охарактеризуйте нервово-м'язову адаптацію у силовій підготовці.</p> <p>.На які три великі стадії розподіляється багаторічна спортивна підготовка? Від яких чинників залежать тривалість і структура багаторічної підготовки? Охарактеризуйте структуру багаторічної підготовки спортсменів у ретроспективному аспекті. З яких етапів складається багаторічна підготовка спортсменів на сучасному етапі в Україні? Які особливості підготовки спортсменів на різних етапах багаторічного удосконалення? Назвіть вікові межі тренування спортсменів на кожному з етапів багаторічного тренування з таких командних ігрових видів спорту як: баскетбол; волейбол; гандбол; футбол; хокей; хокей на траві. Назвіть завдання, засоби і методи для кожного із етапів багаторічної підготовки спортсменів командних ігрових видів спорту.</p>	<p>5 балів</p>	
<p>Тема заняття 9 : Відбір та орієнтація у загальній системі спортивної підготовки</p>		<p>13,16,3 3,38,23 ,53</p>	<p>Дайте визначення поняттям: спортивний відбір, спортивна орієнтація. Назвіть основні різновиди спортивного відбору. Дайте визначення таким</p>	<p>5 балів</p>	

	Практичні заняття Самостійна робота	<p>поняттям як: задатки, здібності, придатність, схильність, обдарованість, талант.</p> <p>Які ви знаєте типи нервової системи?</p> <p>Які ви знаєте п'ять етапів відбору багаторічної системи тренування спортсменів?</p> <p>Охарактеризуйте вікову періодизацію розвитку дітей і підлітків.</p> <p>У чому полягають особливості змагальної діяльності командних ігрових видів спорту?</p>	18 36		
ЕКЗАМЕН			3 пройденого матеріалу	50-балів	Січень
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.</p> <p>Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля.</p> <p>Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань</p>				

	<p>робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.</p> <p>Якщо студент не склав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).</p>
Практичні заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 5-бальною системою:</p> <p><i>5 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p><i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.</p>
8. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> – Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена; – Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. – У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. 	

- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

1. Бомпа Т. Подготовка юных чемпионов / Т. Бомпа. – М.: Астрель, 2003. – 259с.
2. Бриль М. С. Отбор в спортивных играх / М. С. Бриль. – М.: Физкультура и спорт, 1980. – 128 с. 208
3. Булатова М. М. Теоретико-методические реализации функциональных резервов спортсменов в тренировочной и соревновательной деятельности / М. М. Булатова. – К., 1996. – 50 с.
4. Волейбол. навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю / В. В. Туровський, М. О. Носко, О. В. Осадчий та ін. – К.: Республіканський науково-методичний кабінет Міністерства України у справах сім'ї молоді та спорту, 2009. – 138 с.
5. Волков В. М. Спортивный отбор / В. М. Волков, В. П. Филин. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 176 с.
6. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Л. В. Волков. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 294 с.
7. Губа В. П. Интегральная подготовка футболистов: учеб. пособие / В. П. Губа, А. В. Лексаков, А. В. Антипов. – М.: Советский спорт, 2010. – 208 с.
8. Дублінський А. В. Спортивний відбір у футболі / А. В. Дубліський, А. В. Яценко, В. В. Ніколаєнко. – К.: Науково-методичний (технічний) комітет Федерації футболу України, 2003. – 135с.
9. Железняк Ю. Д. Юный волейболист: уч. пособие [для тренеров] / Ю. Д. Железняк. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 192 с.
10. Игнатьева В. Я. Гандбол: учебник для вузов физической культуры / В. Я. Игнатьева, Ю. М. Портнов. – М.: Физкультура, образование и наука, 1996. – 316 с.
11. Игнатьева В. Я. Многолетняя подготовка гандболистов в детско юношеских спортивных школах: Методическое пособие / В. Я. Игнатьева, И. В. Патрачевский. – М.: Советский спорт, 2004. – 216 с.
12. Игнатьева В. Я. Гандбол: учебник / В. Я. Игнатьева. – М.: Физическая культура, 2008. – 384 с.
13. Клещев Ю. И. Волейбол – (серия «Школа тренера») / Ю. И. Клещев. – М.: Физкультура и спорт, 2005. – 400 с.
14. Костюкевич В. М. Управление тренировочным процессом футболистов в годичном цикле подготовки : монография / В. М. Костюкевич. – Винница: Планер, 2006. – 683 с.
15. Костюкевич В. М. Моделирование соревновательной деятельности в хоккее на траве : монография / В. М. Костюкевич. – Київ: Освіта України, 2010. – 564 с.
16. Никитушкин В. Г. Методы отбора в игровые виды спорта / В. Г. Никитушкин, В. П. Губа. – М., 1998. – 284 с. 209
17. Николич А. Отбор в баскетболе / А. Николич, В. Пареносич. – М.: Физкультура и спорт, 1984. – 144 с.
18. Осташев Л. В. Прогнозирование способностей футболистов. / Л. В. Осташев. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 96 с.
19. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 584 с.
20. Поплавський Л. Ю. Баскетбол: Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Л. Ю. Поплавський. – К.: Олімпійська література, 2004. – 447 с.

21. Сергієнко Л. П. Спортивний відбір: теорія та практика у 2 кн. Книга 1. –Теоретичні основи відбору: Підручник / Л. П. Сергієнко. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2009. – 672 с.
22. Сахновский К. П. Начальная спортивная подготовка / К. П. Сахновский. // Наука в олимпийском виде спорта. – 1995. – №2 (3) – С. 17–23.
23. Сергієнко Л. П. Спортивний відбір: теорія та практика у 2 кн. Книга 2. –Відбір у різні види спорту: Підручник /Л. П. Сергієнко. –Тернопіль :Навчальна книга. – Богдан, 2010. – 784 с.
24. Футбол : навч. прогр. [для дитячо-юнацьких спорт. шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімп. резерву, шкіл вищ. спорт. майстерності] / [В. Г. Авраменко, О. М. Джус, В. М. Костюкевич, В. В. Ніколасенко та ін.]. –К.: Республіканський науково-методичний кабінет Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту, 2003. – 105 с.
25. Хокей на траві: навч. прогр. [для дитячо-юнацьких спорт. шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімп. резерву, шкіл вищ. спорт. майстерності та училищ олімп. резерву] / [В. М. Костюкевич, В. І. Ус, Ф. П. Новік]. – К.: Республіканський науково-методичний кабінет Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, 2005. – 110 с.
26. Шинкарук О. А. Отбор спортсменов и ориентация их подготовки в процессе многолетнего совершенствования / О. А. Шинкарук. – К.: Олимпийская литература, 2011. – 360 с.
27. Яхонтов Е. Р. Мяч летит в кольцо / Е. Р. Яхонтов. – Лениздат, 1984. – 60 с.
28. Harre D. Trainingslehre / D. Harre. – Berlin: Sportverlang, 1986. – 286 с.
29. Martin D. Leistungsentwickelung und Trainierbarkeit konditioneller and koordinativer Fahigkeiten im Kindesalter / D. Martin // Leistungssport. – 1982. –№1. – S. 14–26
30. Беляев А.В., Савин М.В. Волейбол./Учебник для студентов вузов физической культуры. – М.: СпортАкадемПресс, 2004.
31. Войцеховский С.М. Книга тренера. –М.: ФиС,1971
32. Джон Р., Вуден. Современный баскетбол. - М.: Физкультура и спорт, 1997.-58с.
33. Железняк Ю.Д., Портнов Ю.М. Спортивные игры. — М.: Издательский центр Академия, 2002. — 520 с.
34. Костикова Л.В., Шерстюк А.А., Григорович И.М. Особенности обучения и тренировки баскетболистов 10 — 13 лет. — М.: Физкультура и спорт, 1999. — 163 с.
35. Кузин В.В., Полиевский С.А., Баскетбол. Початковий етап навчання, - М.: Физкультура и спорт, 1999.-133с.
36. Л.В.Козарева Азбука спорта «волейбол» - Москва «физкультура и спорт»,2003. -168с
37. Прозар М.В., Козак Є.П. Волейбол. Кам'янець- Подільськ 2010 200с
38. Ренстрем П.А.Ф.Х. Спортивні травми. - Київ: Олімпійська література, 2002 - 378 с.
39. Ренстрем П.А.Ф.Х. Спортивні травми. - Київ: Олімпійська література, 2003. -471 с.
40. Сортэл Ник Баскетбол — 100 упражнений и советов для юных игроков. — М.: Астрель АСТ, 2005. — 237 с.
41. Хромаев З.М., Мурзин Е.В., Обухов А.В., Защук С.Г. Упражнения баскетболиста. — К.: Друкарня ДУС, 2006. — 128 с.
42. Хромаев З.М., Поплавский Л.Ю., Мурзин Е.В., Обухов А.В. Говорят тренеры по баскетболу. — К.: Пресса Украины, 2005. — 160 с.
43. Хромаев З.М., Поплавський Л.Ю., Защук Г.С. Тетрадь тренера по баскетболу. — К.: Преса України, 2003. — 129 с.
44. Евтушенко А.Н. С мячом в руке. / А.Н.Евтушенко. - М.: Молодая гвардия, 1986. – 224с.
45. Ивахин А.Е. Ступени гандбола. / А.Е.Ивахин, Г.Е.Белокопытов, А.А.Гончарук. - К.: Плеяды, 2005. – 180 с
46. Игнатъева В. Я. Гандбол. / В.Я.Игнатъева. - М: Физкультура и спорт, 2001. – 132с.
47. Игнатъева В.Я. Многолетняя подготовка гандболистов в детско-юношеских спортивных школах. / В.Я.Игнатъева, И.В.Петрачева. – М.: Советский спорт, 2005. – 216с.
48. Игнатъева В.Я. Гандбол. Подготовка игроков в спортивных школах. / В.Я.Игнатъева. – М.: Советский спорт, 2013. – 287с.
49. Кот С.В. Техника и тактика игры вратаря в гандболе. / С.В.Кот. – Минск: БГУИР, 2007. – 74с.
50. Недбайло М.Д. Гандбол. Методичні рекомендації. / М.Д.Недбайло. – Херсон: Айлант, 2001. – 36с.
51. Платонов В.Н. Спорт высших достижений и подготовка национальных команд к Олимпийским играм. / В.Н.Платонов. – М.: Советский спорт, 2010. – 310с.

52. Платонов В.Н. Энциклопедия Олимпийского спорта. / В.Н.Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 607с.
53. Ожерельев Ю.С. Гандбол. Техника, тактика и методика обучения. / Ю.С.Ожерельев, А.А.Орехов. – М.: МГИУ, 2013. – 50с.
54. Организация и судейство соревнований по гандболу: Методическое пособие / Авт.-сост., А.Г.Коржева, А.П.Григорьев, С.А.Блохин, В.Э.Лихачев. – Казань:К(П)ФУ, 2015. – 50с.
55. Цапенко В.А. Техника игры в гандбол. Учебное пособие для преподавателей физического воспитания и студентов высших учебных заведений. / В.А.Цапенко, А.Е.Гусак, Е.Ю.Дорошенко. – Запорожье:ЗНУ, 2004. – 132с.
56. Цапенко В.А. Физическая подготовка гандболистов. Учебное пособие для преподавателей физического воспитания и студентов высших учебных заведений. / В.А.Цапенко. – Запорожье: ЗНУ, 2006. – 130с.
57. Цапенко В.А. Тактика игры в гандбол. Учебное пособие для преподавателей физического воспитания и студентов высших учебных заведений. / В.А.Цапенко, А.Е.Гусак, Е.Ю.Дорошенко. – Запорожье: ЗНУ, 2004. - 103с.
58. Цапенко В.А. Подготовка судей в гандболе. Учебное пособие для преподавателей физического воспитания и студентов высших учебных заведений. / В.А.Цапенко, В.А.Петров, Д.Г.Сердюк, С.В.Царенко. – Запорожье: ЗНУ, 2005. - 99с.
59. Шестаков М.П. Гандбол. Тактическая подготовка. / М.П. Шестаков, И.Г. Шестаков. - М.: СпортАкадемПресс, 2001. - 132с.

Викладачі: Маланюк Л.Б.